

KOMENTÁŘ

24. 8. 2022

Průmysl v Moravskoslezském kraji v roce 2021

Velké průmyslové podniky sídlící v Moravskoslezském kraji zaměstnávaly v roce 2021 přes 98 tisíc osob, což byl po Středočeském kraji druhý nejvyšší počet v České republice. Jejich průměrná měsíční mzda se meziročně zvýšila o 5,9 % a činila 36 263 Kč. Celkové tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy meziročně vzrostly o 23,0 % na 603,5 miliardy Kč. Nejvýrazněji se na nich podílela odvětví výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů a výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství.

V roce 2021 sídlilo v Moravskoslezském kraji 221 velkých průmyslových podniků (se 100 a více zaměstnanci), tedy o 18 velkých průmyslových podniků méně než v roce předchozím. Tyto firmy zaměstnávaly 98,2 tisíce osob, meziročně se počet zaměstnanců snížil o téměř 6,5 tisíce osob. Průmyslové podniky sídlící v Moravskoslezském kraji zaměstnávaly ve srovnání s ostatními kraji druhý nejvyšší počet osob hned po Středočeském kraji (111,7 tisíce zaměstnanců). K meziročnímu nárůstu počtu zaměstnanců došlo pouze ve čtyřech krajích – v Jihomoravském (o 3,3 %), Středočeském (o 1,9 %), Ústeckém (o 0,6 %) a Libereckém (o 0,2 %). Ve všech ostatních krajích došlo k jejich úbytku, přičemž nejvýraznější pokles byl zaznamenán v Moravskoslezském (o 6,2 %) a Karlovarském kraji (o 5,4 %).

Tab. 1 Základní ukazatele průmyslových podniků podle krajů v roce 2021

(subjekty s převažující činností v sekci CZ-NACE B, C, D a se 100 a více zaměstnanci se sídlem na území kraje)

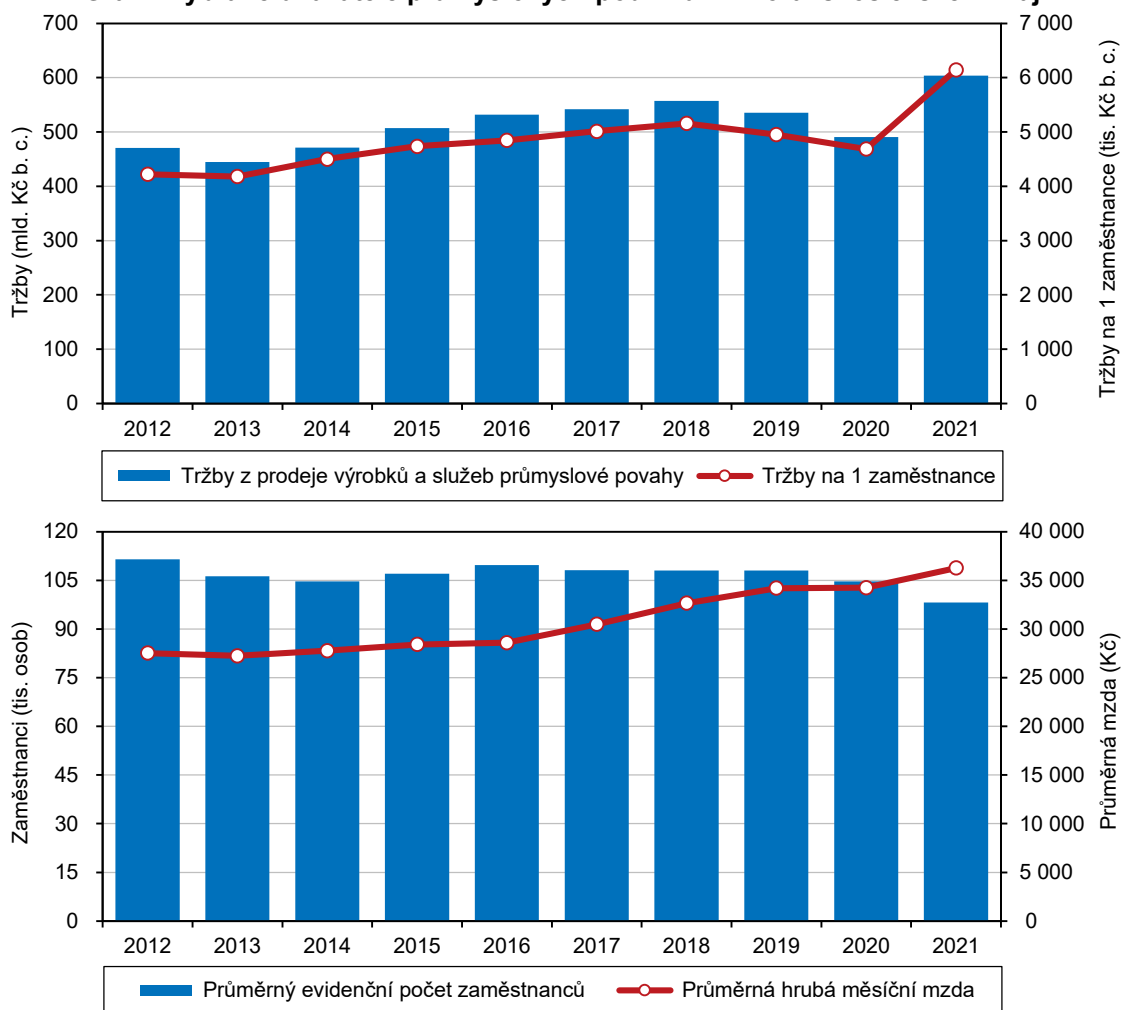
ČR, kraje	Průměrný počet podniků ve sledovaném období	Průměrný evidenční počet zaměstnanců		Průměrná hrubá měsíční mzda		Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy	
		skutečnost (fyzické osoby)	index 2021/2020	skutečnost (Kč)	index 2021/2020	skutečnost (mil. Kč)	index 2021/2020
Česká republika	2 254	816 111	98,7	39 259	105,4	3 940 286	110,5
Hl. město Praha	209	75 843	97,2	46 286	104,7	316 827	96,5
Středočeský	221	111 664	101,9	47 288	103,0	802 634	104,5
Jihočeský	148	46 945	95,5	35 900	103,8	182 768	106,4
Plzeňský	151	56 569	99,3	38 662	104,1	222 598	110,4
Karlovarský	58	15 972	94,6	34 569	105,6	44 504	112,3
Ústecký	167	61 326	100,6	41 030	105,1	386 501	126,7
Liberecký	109	44 594	100,2	37 168	104,6	167 015	111,2
Královéhradecký	133	45 866	98,3	36 555	107,3	186 332	112,0
Pardubický	137	47 655	99,4	35 445	104,5	274 553	99,4
Vysočina	130	46 395	97,3	36 622	108,5	165 437	112,4
Jihomoravský	249	69 761	103,3	37 847	107,4	254 523	113,9
Olomoucký	143	44 168	98,7	35 060	106,6	144 508	109,9
Zlínský	179	51 141	98,9	35 899	107,0	188 606	114,2
Moravskoslezský	221	98 213	93,8	36 263	105,9	603 481	123,0

Pozn.: sekce CZ-NACE B, C, D = Těžba a dobývání, Zpracovatelský průmysl a Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu

KOMENTÁŘ

Průměrná hrubá měsíční mzda v moravskoslezských průmyslových podnicích dosáhla v roce 2021 výše 36 263 Kč a byla devátá nejvyšší mezi všemi kraji republiky. Proti roku 2020 mzdy v kraji vzrostly o 5,9 %. Kraj tak zaostával za celorepublikovým průměrem ve výši mezd (o cca 3 000 Kč), ale v jejich meziročním růstu celorepublikový průměr překonal (o 0,5 p. b.). Výši průměrné hrubé měsíční mzdy v České republice (39 259 Kč) významně ovlivňovaly dosažené mzdy ve Středočeském kraji (47 288 Kč) a v Praze (46 286 Kč).

Graf 1 Vybrané ukazatele průmyslových podniků*) v Moravskoslezském kraji

*) subjekty s převažující činností v sekci CZ-NACE B, C, D a se 100 a více zaměstnanci se sídlem na území kraje

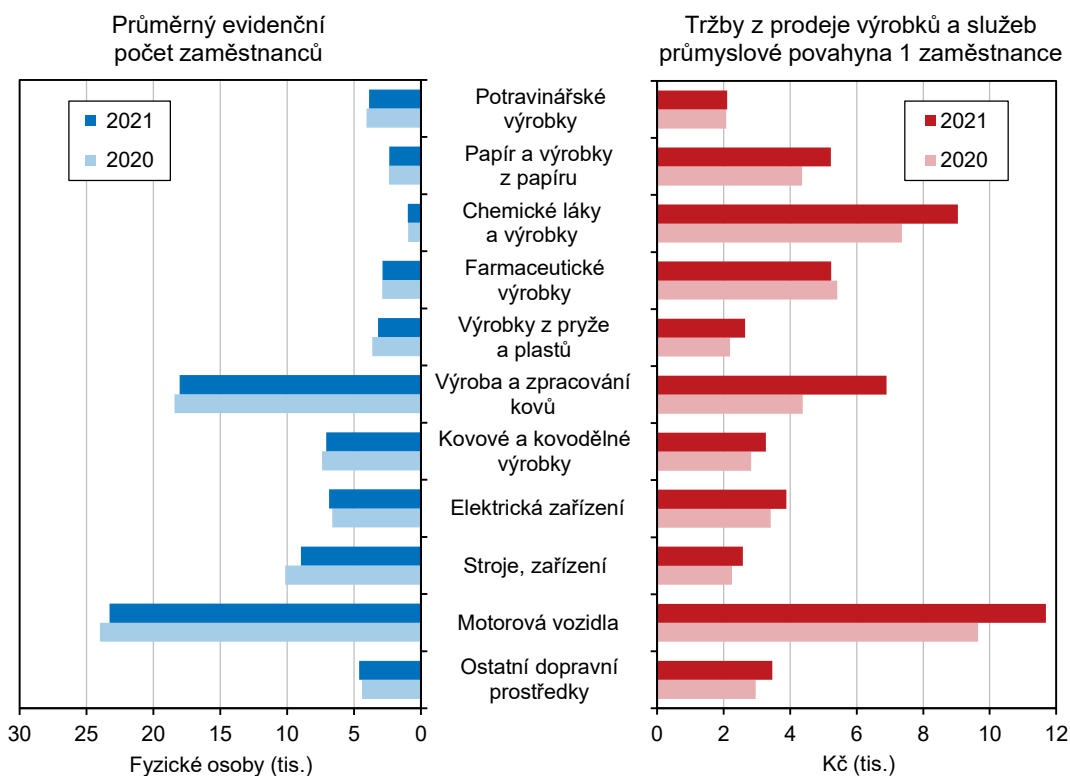
V roce 2021 utržily podniky v Moravskoslezském kraji 603,5 miliardy Kč za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy, což je o 112,7 miliardy Kč více než v roce 2020. Jednalo se tak o 23,0 % nárůst tržeb, zatímco v celé republice meziročně vzrostly pouze o 10,5 %. Meziroční nárůst tržeb zaznamenaly podniky téměř ve všech krajích kromě Prahy (pokles o 3,5 %) a Pardubického kraje (pokles o 0,6 %). Nejvýraznější nárůst vykázali v Ústeckém kraji (o 26,7 %).

KOMENTÁŘ

Podíl tržeb z přímého vývozu na tržbách z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy činil v roce 2021 v Moravskoslezském kraji 59,3 %, meziročně se tak tento podíl zvýšil o 0,4 p. b. Republiková hodnota tohoto ukazatele činila 61,2 % a hranici 70 % přesáhl pouze Středočeský kraj (74,3 %). Na druhém konci žebříčku se již tradičně umístila Praha s 40,4% podílem.

Produktivita práce (tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy na 1 zaměstnance) v průmyslových podnicích se sídlem v Moravskoslezském kraji se meziročně zvýšila o 31,1 % na absolutní částku 6 145 tisíc Kč. S výjimkou Prahy (pokles o 0,8 %) vzrostla meziročně produktivita práce ve všech krajích, nejvíce v Moravskoslezském kraji (o 31,1 %) a Ústeckém kraji (o 26,0 %). V mezikrajském srovnání dosáhla produktivita práce v Moravskoslezském kraji 3. nejvyšší hodnoty a v porovnání s produktivitou dosaženou v celé České republice byla vyšší o 1 316 tisíc Kč. Dalšími kraji, které dosáhly vyšší produktivity práce, než činil průměr České republiky (4 828 tisíc Kč), byly kraje Středočeský (7 188 tisíc Kč), Ústecký (6 302 tisíc Kč) a Pardubický (5 761 tisíc Kč). Nejnižší produktivitu práce vykázaly velké průmyslové podniky v Karlovarském kraji (2 786 tisíc Kč).

Graf 2 Zaměstnanci v průmyslových podnicích a tržby na 1 zaměstnance podle převažující výroby zpracovatelského průmyslu v Moravskoslezském kraji

V roce 2021 sídlilo v Moravskoslezském kraji 207 velkých podniků (se 100 a více zaměstnanci) v odvětví zpracovatelského průmyslu. Tyto firmy zaměstnávaly 91,0 tisíce osob, meziročně se jejich počet snížil o 3,3 %. Nejvíce zaměstnanců pracovalo v odvětvích výroba motorových

KOMENTÁŘ

vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (23,3 tisíce osob, podíl 25,6 %) a výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství (18,0 tisíce osob, podíl 19,8 %).

Průměrná hrubá měsíční mzda ve zpracovatelském průmyslu v Moravskoslezském kraji v roce 2021 dosáhla 35 631 Kč a v porovnání s rokem 2020 vzrostla o 6,0 % (o 2 006 Kč). Nejvyšší meziroční nárůst mezd o 10,4 % zaznamenalo odvětví opravy a instalace strojů a zařízení, následované odvětvím výroba chemických látek a chemických přípravků (o 9,9 %). V těchto odvětvích patřily mzdy k těm nejvyšším a v roce 2021 činily 39 937 Kč, resp. 43 942 Kč. Naopak mezi odvětví, ve kterých byli pracovníci nejhůře ohodnoceni, patřila výroba textilí (24 052 Kč) a výroba potravinářských výrobků (25 554 Kč).

Objem tržeb z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy ve zpracovatelském průmyslu dosáhl v roce 2021 v Moravskoslezském kraji výše 571,6 miliardy Kč. Tržby ve zpracovatelském průmyslu se na celkových tržbách v průmyslu podílely z 94,7 %. Meziročně vzrostly tržby ve zpracovatelském průmyslu o 22,4 %. Na výši těchto tržeb se nejvíce podílela odvětví výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (47,6 %) a výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství (21,8 %). Meziročně se nejvíce tržby zvýšily v odvětvích výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství (o 54,4 %), výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení (o 27,1 %) a výroba chemických látek a chemických přípravků (o 27,0 %). Naopak nejvyšší pokles tržeb nastal v odvětvích výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků (o 3,9 %) a ve výrobě potravinářských výrobků (o 3,0 %).

Podíl tržeb z přímého vývozu na celkových tržbách činil v roce 2021 v oblasti zpracovatelského průmyslu 61,6 %. Po vyloučení odvětví s individuálními údaji byl dosažen nejvyšší podíl tržeb z přímého vývozu v odvětvích výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků (91,7 %) a výroba chemických látek a chemických přípravků (84,0 %). Naopak nejnižší byl tento podíl v odvětví výroba potravinářských výrobků (16,4 %).

Po vyloučení individuálních údajů dosáhla nejvyšší produktivity práce v Moravskoslezském kraji ve zpracovatelském průmyslu tato odvětví: výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (11 691 tisíc Kč), výroba chemických látek a chemických přípravků (9 048 tisíc Kč) a výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství (6 897 tisíc Kč). Nejnižší tržby na 1 zaměstnance vykázaly podniky v odvětví výroba textilí s 1 416 tisíci Kč.

Pozn.: Některá odvětví CZ-NACE ve zpracovatelském průmyslu podléhají ochraně individuálních údajů, a proto nemohou být hodnocena.

Kontakt:

Patrik Szabo
Krajská správa ČSÚ v Ostravě
Tel.: 595 131 220
E-mail: patrik.szabo@czso.cz